

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Efter beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti skal regeringen pålægges at slutte sig til de regeringer, der i EU har taget afstand fra tanken om, at Det Europæiske Center for Overvågning af Racisme og Fremmedhad skal omdannes til et agentur for grundlæggende rettigheder. Regeringen skal som konsekvens heraf pålægges at meddele Europa-Kommissionen, at planerne om et sådant agentur må afvises, ligesom regeringen skal tage kontakt til de regeringer, der deler synspunktet om, at menneskerettighedsspørgsmål skal fastholdes i Europarådet, og erklære sin støtte hertil.

Det er helt legitimt, vil jeg gerne understrege, at bringe den her sag op i Folketingssalen. Samtidig vil jeg dog godt fremhæve, at der jo er tale om et EU-forslag, som vi på sædvanlig vis allerede har behandlet i Retsudvalget og i Europaudvalget. Et flertal i Europaudvalget har således tilsluttet sig regeringens forhandlingsoplæg, hvorefter vi fra dansk side kan støtte forslaget, herunder at agenturet får kompetence i forhold til det politimæssige og det strafferetlige samarbejde i søjle 3.

Det forhandlingsoplæg har regeringen arbejdet efter under forhandlingerne, og jeg vil i morgen orientere Europaudvalget om status for forhandlingerne, idet forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet for retlige og indre anliggender den 4.-5. december 2006 med henblik på politisk enighed.

Med hensyn til indholdet af forslaget er det vigtigt at fremhæve, at agenturet ikke skal have til opgave at kritisere de enkelte lande, men bl.a. skal indsamle og analysere objektive, pålidelige og sammenlignelige informationer og udarbejde tematiske rapporter f.eks. på anmodning fra Kommissionen.

Der har været en vis kritik af EUMC's arbejde – også her i landet. Netop derfor er der bred enighed blandt EU-landene om, at der skal oprettes et videnskabeligt udvalg i tilknytning til agenturet, som skal sikre den videnskabelige kvalitet af agenturets arbejde. Der skal således udpeges 11 uafhængige personer, der er højt kvalificerede inden for grundlæggende rettigheder, til at varetage den opgave.

Den ændring af forslaget har Kommissionen også tilsluttet sig, så man kan sige, at det her faktisk er en imødekommelse bl.a. af den kritik, der har været fra dansk side af den måde, man

hidtil har arbejdet på. Nu bliver der et uafhængigt organ, der kan være med til at sikre, at der er videnskabelig dokumentation, som er af en kvalitet, som man må sige kan anerkendes, når rapporterne bliver offentliggjort.

Med hensyn til Europarådet vil jeg gerne understrege – for det er en meget vigtig pointe – at agenturet ikke vil få konkurrerende kompetence på menneskerettighedsområdet, idet EU-landene er enige om, at agenturet skal være komplementært til Europarådet. Det fremgår således direkte af forslaget, at agenturet skal undgå dobbeltarbejde og sikre komplementaritet og merværdi i forhold til Europarådet. Agenturet skal derfor koordinere sine aktiviteter med Europarådet, særlig i forbindelse med agenturets årlige arbejdsprogram. Agenturet skal også benytte sig af de forskellige forskningsresultater og monitoreringsrapporter, som internationale organisationer, herunder Europarådet, har udarbejdet. Endvidere skal Europarådet udpege en uafhængig person til agenturets bestyrelse, og denne person skal have observatørstatus i agenturets forretningsudvalg.

Kl. 13.05

Forslaget indeholder således en række bestemmelser, der netop skal sikre koordination med Europarådet, så agenturet ikke spilder ressourcer på at duplikere Europarådets aktiviteter. Desuden er agenturets kompetence begrænset til at assistere EU's institutioner og medlemsstater, når disse gennemfører fællesskabsretten. Det betyder, at på de områder, hvor vi har rent nationale regler, og hvor EU ikke har nogen kompetence, kan agenturet heller ikke indsamle oplysninger og udarbejde tematiske rapporter. Der vil derfor fortsat være mange områder, hvor det alene vil være Europarådets monitoreringsorganer, der kan indsamle data og komme med anbefalinger om menneskeretlige spørgsmål. Efter regeringens opfattelse vil oprettelsen af agenturet derfor ikke svække Europarådets arbejde. Vi ville slet ikke støtte den her tankegang, hvis der kunne sættes spørgsmålstejn ved det.

Forslagsstillerne anfører, at oprettelsen af agenturet vil flytte menneskerettighedsfokus fra Europarådet til EU og gøre menneskerettighederne til et EU-anliggende. I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at menneskerettigheder allerede er et EU-anliggende. Der er således ikke tale om at flytte noget menneskerettighedsfokus til EU eller flytte kompetence f.eks. til EF-Domstolen. EU skal allerede i dag respektere menneskerettighederne. Det fremgår da også af EF-